

**BESTUURS- EN
BUDGETRAPPORTAGE
REGIO ACHTERHOEK**

JANUARI T/M AUGUSTUS 2024

Inleiding en samenvatting

Met deze rapportage informeert de Regio de gemeenten (colleges en raden) over de werkzaamheden die wij uitvoeren. De rapportage bestaat uit een inhoudelijke verantwoording en een financiële verantwoording (incl. begrotingswijziging). Hieronder volgt een korte toelichting.

1: Inhoudelijke verantwoording

In deze rapportage vindt u de voortgang van de werkzaamheden die de Regio voor, namens en samen met de gemeenten uitvoert. Deze werkzaamheden bestaan uit Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Ondersteuning (bedrijfsvoering en rente). Voor een nadere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar onderdeel 1 van de rapportage.

2: Financiële verantwoording (inclusief begrotingswijziging)

In deze rapportage is in onderdeel 2 per programma een financieel overzicht opgenomen waarin per product de werkelijke uitgaven en inkomsten t/m augustus 2024 zijn afgezet tegen het budget voor dezelfde periode. Ook zijn de verwachte uitgaven en inkomsten voor het volledige jaar en het daaruit voortvloeiende te verwachten jaarsaldo opgenomen. Er is een begrotingswijziging met toelichting opgesteld. Tot slot is er een balansprognose per 1 september 2024 opgesteld. De begrotingswijziging en het verwacht jaarsaldo worden nader toegelicht in onderdeel 2 van de rapportage (pagina 25-26).

Verwacht saldo inwonerbijdrage

Uitgaande van de op dit moment bekende ontwikkelingen is de verwachting dat het jaarresultaat voor 2024 voor de producten ten laste van de inwonerbijdrage € 15.000 positief is.

Verwacht renteresultaat

Er is renteopbrengst vanuit het Schatkistbankieren en hypotheekverstrekking. Over 2024 is dit naar verwachting € 640.000. In eerdere besluitvorming is reeds € 540.000 ingezet. Voorgesteld wordt om aanvullend € 30.000 in te zetten voor een ontslagtraject en € 50.000 voor een gevraagde bijdrage voor Koningsdag. De totaal gevraagde bijdrage voor Koningsdag bedraagt € 150.000, hiervan kan € 100.000 gedekt worden binnen het project Onverwachte Hoek. Per saldo wordt dan nog een positief renteresultaat verwacht van € 20.000.

Projecten

Als in het boekjaar minder kosten worden gemaakt voor de lopende meerjarige projecten worden de (subsidie-) inkomsten doorgeschoven naar het volgende boekjaar.

Bij de start van het RPA was de verwachting dat dit eind 2024 zou zijn afgerond. Het project is pas eind 2023 op volle sterkte gekomen. We stellen voor om het overschot van € 130.000 door te schuiven naar volgend boekjaar om het project af te ronden. Een inhoudelijk voorstel hiervoor volgt.

Begrotingswijziging

De bijgevoegde begrotingswijziging betreft een budgettair neutrale begrotingswijziging, waarbij geen sprake is van een verhoging van de inwonerbijdrage. Er is sprake van verschuiving van budgetten door o.a. inhuur i.v.m. vacatures en verschuiving van projectbudgetten van meerjarige projecten naar het volgende jaar. Er is één nieuw eigen project opgenomen en veertien wijzigingen; hier staan (subsidie-)inkomsten tegenover. De Regio is opdrachtgever van deze projecten en daarom wordt het in de eigen exploitatie opgenomen.

3: Ziekteverzuim

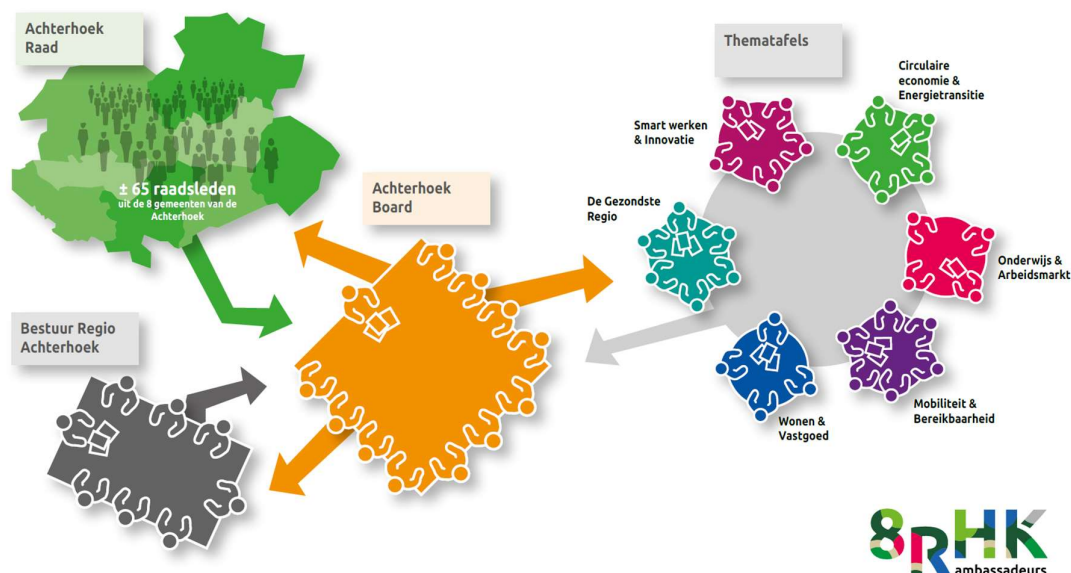
In de verslagperiode was het ziekteverzuim 5,8% ten opzichte van 8,9% over dezelfde periode vorig boekjaar. In de verslagperiode was geen sprake van zwangerschapsverlof, wel 1 langdurige zieke medewerker. Het ziekteverzuimpercentage ligt in lijn met het gemiddelde ziekteverzuim voor openbaar bestuur en overheidsdiensten (2023 6,0% *bron CBS*).

1 Bestuursrapportage

SMART GOVERNANCE

In onderstaande afbeelding is het organogram van de samenwerking opgenomen.

Achterhoekse samenwerking

Werkzaamheden Regio Achterhoek

Regio Achterhoek is de motor in de Governance. In onderstaande tabel staan de subdoelen en activiteiten van Regio Achterhoek weergegeven:

Subdoelen	Activiteiten Regio Achterhoek
Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking	• Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad
Slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming en adequate uitvoeringskracht	• Adviseren en faciliteren Achterhoek Board • Regisseren en faciliteren thematafels • Adviseren en faciliteren algemeen en dagelijks bestuur • Subsidiewerkzaamheden • Monitoring • Lobbywerkzaamheden • Communicatiewerkzaamheden en Regiomarketing

Naast deze subdoelen is in 2023 besloten om vervolg te geven aan de inzet voor de ruimtelijke opgaven, zoals het uitwerken van het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek en de samenwerking met de provincie hierin bij het Regioarrangement en het VLGG.

Gerealiseerd per activiteit tot 1 september 2024

Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad

Op 25 maart is de eerste Achterhoek Raad van 2024 gehouden. Speciale aandacht was er voor de nieuwe Raadsleden van de gemeente Montferland. Voorafgaand aan de Raad konden zij kennis maken met vertegenwoordigers van de 6 thematafels en het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek. De vergadering zelf was dit keer gesplitst in een kort formeel deel en een interactief informeel deel. In het informele deel zijn het Regioplan Achterhoek, de regionale uitwerking van het IZA, en de netcongestie uitgebreid met de Raadsleden besproken. Op 21 juni was er een werksessie met de Raadsleden over het Uitvoeringsplan 2025. Dit naar aanleiding van de motie die in december 2023 was aangenomen door de Achterhoek Raad. Aansluitend was er een zomerborrel.

Lichte evaluatie samenwerking

Conform afspraken met de Achterhoek Raad heeft de Achterhoek Board samen met het algemeen bestuur een opzet gemaakt voor een lichte evaluatie van de samenwerking. Deze opzet is 25 maart gedeeld met de Achterhoek Raad. De evaluatie richt zich op het functioneren van de samenwerking in de verschillende gremia (Achterhoek Raad, Achterhoek Board, algemeen en dagelijks bestuur en de Thematafels). Wat gaat goed, waar zien we nog (proces) verbeterpunten en waar zijn inhoudelijk nog aanvullingen wenselijk of kansrijk? Hiervoor worden door de voorzitter en secretaris/directeur gesprekken met de verschillende gremia gehouden. Na de zomer zullen de resultaten bekend zijn.

Adviseren en faciliteren Achterhoek Board

De Achterhoek Board is acht keer bijeen geweest. Belangrijke onderwerpen waren onder meer de Regio Deal, de netcongestie, het vervolg van Smarthub 2.0, het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek, het Lentefestival en de voorbereiding van de Achterhoek Raad van 25 maart en 23 september.

In mei heeft de Board een gesprek gehad met de Commissaris van de Koning om te verkennen of er een experiment in de Achterhoek gedaan kan worden voor het beter integreren van kansrijke vluchtelingen. Dit is inmiddels opgepakt door de Thematafel Onderwijs en Arbeidsmarkt.

Regio Deal

Eind februari werd bekend dat de Achterhoek een tweede Regio Deal mag sluiten voor 25 miljoen. In maart is met vertegenwoordigers van Rijk en provincie een werksessie gehouden om vanuit de Regio Deal aanvraag naar een convenant te komen. Ook is gekeken hoe de gevraagde 34,6 miljoen terug gebracht kan worden naar de toegezegde 25 miljoen. Op 30 april is het concept convenant ingediend bij het Rijk. Op 19 juni was het Rijk-Regio overleg waarin het convenant inhoudelijk akkoord werd bevonden. Vanwege de kabinetsformatie heeft het nog tot eind augustus geduurd voordat het definitieve convenant getekend kon worden. De ondertekening van de 8 ministeries, provincie en regio is in september. Vanaf 1 oktober kan dat dan gestart worden met de uitvoering.

Elke Regio Telt

Vanuit lobby is veel aandacht geweest voor Elke Regio Telt, de Achterhoek is met succes aangewezen als 1 van de 10 regio's die met het Rijk de dialoogsessies aangaan om tot een langjarige investeringsagenda te komen voor de regio. Om vanuit de Achterhoek goed te kunnen acteren op het Rapport "Elke regio Telt!" is samen met Hoogleraar H. de Groot, tevens lid van de stuurgroep Achterhoek Monitor, een verdiepingsslag gemaakt op wat echt nodig is in de Achterhoek. In juni is er een ambtelijke dialoog tweedaagse gehouden. In september volgt de bestuurlijke terugkoppeling.

Onderzoek Rabobank

De Rabobank heeft het initiatief genomen voor een uitgebreid onderzoek over de economie/brede welvaart in de Achterhoek. Met name gericht op duurzaamheid en inclusiviteit. Naast kwantitatieve data worden ook kwalitatieve gegevens verzameld. Samen met de Board en Onverwachte Hoek is hiervoor op 10 april een dialoogsessie met stakeholders gehouden. Ook is het jongerenpanel Vinnic bevraagd en zijn er

circa 10 diepte-interviews gehouden. De resultaten worden tijdens het open innovatie festival in november gepresenteerd.

Overig

De Achterhoek Board heeft in de eerste acht maanden zeven projecten goedgekeurd. Helaas hebben twee Boardleden afscheid genomen. In september zal C. Nijhuis aan de Achterhoek Raad worden voorgedragen als nieuwe Boardlid namens de ondernemers. Vanuit de woningbouwcorporaties is er nog geen voordracht.

Regisseren en faciliteren Thematafels

De Thematafels werken aan het realiseren van de doelen die zijn opgenomen in de visie 2030. De focus voor 2024 is opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2024. De voortgang is per thematafel beschreven bij Smart Economy en Smart Living.

Adviseren en faciliteren algemeen en dagelijks bestuur

Montferland

Op 31 januari is het definitieve besluit genomen dat de gemeente Montferland per 1 januari 2024 toetreedt tot Regio Achterhoek. In maart is er vanuit het bestuur een toelichting op de samenwerking verzorgd voor de raadsleden van Montferland. Door de thematafelregisseurs zijn de wethouders en accounthouders van de gemeente Montferland bijgepraat. Op de Achterhoek dag van 7 maart zijn de wethouders welkom geheten en voor het eerst aangesloten bij de thematafels.

Op 25 maart waren de Raadsleden van Montferland aanwezig bij de eerste Achterhoek Raad en het informatieve voorprogramma.

De samenwerkingsregeling is n.a.v. de toetreding van Montferland en wijzigingen in de WGR aangepast, op 29 mei heeft het algemeen bestuur de 26ste wijziging van de samenwerkingsregeling vastgesteld

Bestuurswisselingen en portefeuilleverdeling dagelijks bestuur

M. Besselink is per 1 januari vertrokken als burgemeester van Bronckhorst. M. van der Tas heeft haar als waarnemend burgemeester opgevolgd in het algemeen bestuur. O. van Dijk heeft per 1 maart afscheid genomen als burgemeester van Oude IJsselstreek. Waarnemend burgemeester M. Maasdam heeft hem opgevolgd in het algemeen bestuur. H. de Vries, waarnemend burgemeester van Montferland is toegetreden tot algemeen bestuur.

Op 6 maart heeft de algemeen bestuur H. de Vries aangewezen als opvolger van O. van Dijk in het dagelijks bestuur. In april heeft het dagelijks bestuur de nieuwe portefeuilleverdeling vastgesteld:

De heer Boumans: Voorzitter

De heer Bengevoord: Lobby (binnenlandse en buitenlandse betrekkingen inclusief Leader). Tevens vicevoorzitter

De heer de Vries: Alle zaken rondom de bedrijfsvoering, waaronder financiën, personeel en organisatie.

Vertrek secretaris-directeur

Op 20 augustus heeft S. Veneman afscheid genomen als secretaris-directeur. Het dagelijks bestuur heeft gekozen voor een interim invulling tot 1 februari 2025, om zo tijd te hebben voor het herijken van de profielschets. Op 1 augustus is L. Dennenberg begonnen als interim directeur voor 3 dagen in de week.

Bedrijfsvoering

Het plafondbesluit 2024 voor subsidies is in januari vastgesteld.

De kaderbrief begroting 2025, jaarstukken 2023 en de begroting 2025 zijn verzonden aan de gemeenten. De jaarstukken zijn in juli door het algemeen bestuur vastgesteld.

Subsidiewerkzaamheden

Leader

Eind december 2023 kregen we bericht dat de LOS/Leader Achterhoek is goedgekeurd door de provincie. Er is een nieuwe Lokale Actie Groep (LAG ingericht en een Leadercoördinator aangesteld. Op 1 juli is de nieuwe Leaderperiode gestart. Op 15 augustus 2024 is de beschikking van de provincie ontvangen voor de beheerskosten Leader. Dit betekent dat nu alles geregeld is voor de uitvoering van de nieuwe Leaderperiode.

Projecten en verantwoording

In de periode tot 1 september zijn er zeven projecten goedgekeurd. Daarnaast zijn diverse projecten ondersteund bij het opstellen van een aanvraag.

De voortgangsrapportages voor de Gebiedsagenda middelen over 2023 zijn ingediend bij de provincie. Voor 2024 is er een subsidieplafond vastgesteld. Gelet op het toekennen van de Regio Deal zal het plafondbesluit na de zomer moeten worden bijgesteld. Ook de nadere regels en het aanvraagformulier worden n.a.v. de Regio Deal bijgesteld.

Monitoring en Achterhoek Spreekt

Er is een start gemaakt met de Achterhoek Monitor 2024-2025. Het dashboard zal vernieuwd worden en met de voorzitter zijn de aandachtspunten voor 2024 doorgesproken. Het congres zal dit jaar niet in december zijn maar in januari 2025.

Lobbywerkzaamheden

Elke Regio Telt

Vanuit de Achterhoek zijn we 1 van de 10 regio's die met het Rijk werken aan een langjarige gebiedsgerichte aanpak in het kader van Elke Regio Telt. Op 26 en 27 juni hebben in de Achterhoek ambtelijke dialoogsessies plaatsgevonden met als doel om met elkaar beter inzicht te krijgen in de knelpunten en kansen die er in de Achterhoek zijn. De uitkomsten van deze dialoogsessies worden op 9 september besproken in een bestuurlijke terugkomdag. De bundeling van deze opbrengsten zal in 2025 leiden tot de zogenoemde fundamenteën voor langjarige investering. In het nieuwe regeerprogramma is veel aandacht voor de regio en specifiek ook voor deze aanpak met de tien regio's in het kader van Elke Regio Telt.

Elke Regio Telt en de daarbij behorende investeringen in de regio zijn een belangrijke inzet geweest voor onze lobby richting zowel de formateur/nieuwe coalitie als ook tijdens het Lentefestival. Belangrijkste strekking in onze brief aan de formateurs was: "Investeer in langjarige regionale investeringsagenda's voor in eerste instantie de 10 regio's vanuit Elke Regio Telt. Hiervoor zijn miljarden aan middelen en menskracht nodig. Om de infrastructuur op peil te brengen, woningen te bouwen en Rijksdiensten in de regio te vestigen..."

In de gemeenten Winterswijk, Doetinchem, Montferland, Oude IJsselstreek en Bronckhorst is aan het college en MT-leden een presentatie gegeven over Elke Regio Telt en de Regio Deal II en is met elkaar het gesprek gevoerd over de rol en kansen voor de gemeenten hierin. Voor de gemeente Aalten wordt deze sessie ook nog ingepland.

Op dit moment voeren we de Haagse lobby en inhoudelijke gesprekken vooral met de betrokken departementen.

Werkbezoeken en politieke contacten

Op 19 april bracht Tweede Kamerlid Hester Veltman (VVD) een werkbezoek aan de Achterhoek met het oog op de N18 en onze aanpak publieke mobiliteit. Vanuit de VVD Statenfractie was ook Inge Klein Gunnewiek aangesloten. Doel van het bezoek was om te informeren en te verkennen op welke wijze er met elkaar vervolgstappen gezet kunnen worden om de N18 beter op de agenda van het Rijk te krijgen. Want dat er iets moet gebeuren aan veiligheid en betere doorstroming werd tijdens het bezoek wel

duidelijk. Op 8 november krijgt dit bezoek een vervolg met andere Kamerleden uit de vaste Kamercommissie van I&W.

Voor het zomerreces, op 9 juli, hebben we vanuit de Achterhoek Board een brief aan minister Van Hijum van SZW verzonden, met betrekking tot het restant van de STAP middelen en de structurele borging van bestaande scholingsfondsen. Inmiddels is daarop het nodige ambtelijke verkeer ontstaan tussen het ministerie, 8RHK ambassadeurs en het Opijver fonds. Dit lijkt een positieve kant op te bewegen. Afgelopen 22 augustus hebben gedeputeerden Mol en Witjes een werkbezoek gebracht aan Groot Zevert in Beltrum.

Aspergediner

Op 24 april hebben Mark Boumans en Joris Bengevoerd namens de Achterhoek enkele gasten uitgenodigd om het aspergediner (van de provincie Limburg) bij te wonen. Aan de Achterhoekse tafel zijn goede gesprekken gevoerd over onder andere Elke Regio Telt en landbouw. Met aan tafel Thom van Campen, Peter Drenth, Marjon de Hoon-Veelenturf en Caspar van den Berg. Na afloop is geconcludeerd dat het goed is om op dit soort bijeenkomsten een Achterhoekse tafel te hebben. Zowel voor het gesprek aan tafel zelf, als ook de vele ontmoetingen met andere Kamerleden, partnerregio's, gemeenten en andere stakeholders.

Lentefestival

Op woensdagavond 19 juni vond het Achterhoeks Lentefestival plaats in Nieuwspoort in Den Haag, met vanuit Den Haag ruim 20 Tweede Kamerleden, (toekomstige) staatssecretarissen/ministers en meerdere collega's van verschillende departementen. Tijdens het festival is stilgestaan bij het convenant voor de Regio Deal, waar eerder op de dag een positief advies op was gekregen. Op deze 12e editie is weer op interactieve wijze het gesprek gevoerd tussen de regio en Den Haag, met daarbij een allereerste live AI gegenereerde motie. Hoofdboodschap: Stel middelen en menskracht ter beschikking voor een structurele investeringsagenda voor de Achterhoek en zorg dat de forse investeringen in infrastructuur, woningbouw en nieuw op te richten Rijksdiensten via de principes en programmalijnen van Elke Regio Telt gedaan worden.

Overige lobbyboodschappen die zijn overgebracht:

Mobiliteit & bereikbaarheid: Zorg dat de Achterhoekse publieke mobiliteitsaanpak en de opwaardering van de N18 prioriteit krijgen en meegenomen worden in de MIRT-procedures.

Wonen & Vastgoed: Laat grootschalige woningbouw in de regio landen via Elke Regio Telt principes en geef de regio de ruimte om zelf te sturen op de gebiedsgerichte differentiatie voor de volkshuisvesting.

De Gezondste Regio: Zorg dat IZA gelden structureel worden, om de koers die regionaal is ingezet voor de grote transitie in zorg en gezondheid te borgen.

Onderwijs & Arbeidsmarkt: Investeer structureel in werkende projecten zoals Opijver en stop met een veelvoud aan bureaucratische, sectorale regelingen: keer lumpsum middelen uit om maatwerk per regio toe te kunnen passen.

Circulaire economie & energietransitie: Zorg dat de Achterhoekse experimenteeraanpak voor vernieuwing van landbouwsystemen structurele middelen krijgt; werk met ons aan ruimte en handelingsperspectief voor netcongestie en biedt ruimte aan nieuwe werkwijzen en (technologische) oplossingen; creëer ruimte in regelgeving voor de toelating van RENURE, opschaling van innovatieve boerenconcepten en toepassing van biobased teelt.

Noordelijke Aftakken Betuweroute

Met betrekking tot de opstart van een nut- en noodzaakstudie naar de goederenrouting Noord Oost Europa (GNOE), waarin de afgelopen jaren ook sprake was van onderzoek naar een noordelijke aftakking van de Betuweroute blijven we scherp acteren vanuit de regio. Zowel om op de juiste plekken aan tafel te zitten, goed samen op te trekken met regionale actiegroepen, buurregio's en provincie en te zorgen dat het onderzoek de juiste formuleringen blijft hanteren.

Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen

Onder de titel 'Gematigde groei' heeft de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen onder leiding van (de latere informateur) Richard van Zwol op 15 januari een rapport aan de Tweede Kamer overhandigd. In grote lijnen roept het rapport op om 'demografie' veel meer te betrekken in visie en beleid. De commissie bracht eind oktober 2023 een bezoek aan de Achterhoek, dat ertoe heeft geleid dat onze regio een aantal keer met naam wordt genoemd. De importantie van het rapport en de koplopersrol die de Achterhoek inneemt als het gaat om vergrijzing en ontgroening in Nederland, heeft ons op verschillende lobbydossiers (zoals de Regio Deal en Elke Regio Telt) verder geholpen.

Th!nk East

In 2023 is gewerkt aan de nieuwe positionering van Think East Netherlands: Make innovation work. Vanuit lobby zijn we aangesloten in de strategische werkgroep en is begin dit jaar de nieuwe website gelanceerd: <https://thinkeast.nl/>.

Brief en bidbook met betrekking tot Rijksdiensten

Voor de zomer zijn we gesprekken met het ministerie van BZK aangegaan over de mogelijkheden voor toekomstige Rijksdiensten en Rijkshubs in de Achterhoek. Naar aanleiding daarvan hebben we de provincie Gelderland input gegeven voor het gesprek dat de CvdK hierover met het ministerie heeft gevoerd en is vanuit de gemeente Doetinchem met Achterhoek Ambassadeurs samen een bidbook gemaakt. De brief met deze propositie is op 19 augustus verzonden aan minister Uitermark van BZK.

Communicatiewerkzaamheden en Regiomarketing

Wekelijks brengen we nieuws uit vanuit onze samenwerking, op corporate niveau en vanuit de thematafels. Dit gebeurt via diverse kanalen; de website 8rhk.nl, een nieuwsbrief, aangevuld met periodiek nieuwsbrieven van de zes thematafels, onze sociale media (LinkedIn en Twitter) en via contact met de media (persberichten, uitnodigingen en persbeantwoording). Onze nieuwsbrieven worden bovengemiddeld goed gelezen. Een goede score is 30%, wij zitten tussen de 40% en 50%. Diverse ambassadeurs zijn ondersteund in woordvoering van regionale boodschappen en in de communicatie en organisatie van events. Grotere events waren er rondom het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek en een brede regionale dag om woningbouw te versnellen. Daarnaast zijn twee verdiepende artikelen geschreven via betaalde content in Achterhoek Nieuws over huisvesting arbeidsmigranten en GAON.

Sociale Media

Onze sociale mediakanalen worden goed gevolgd. Het aantal volgers stijgt nog steeds, met name op LinkedIn. Op LinkedIn hebben we bijna 6.600 volgers en op X 4.000. Een top 3 van berichten die goed op LinkedIn scoorden zijn: De toetreding van de gemeente Montferland met 12.000 weergaven, de regionale ondertekening van een convenant voor goede huisvesting arbeidsmigranten met 11.150 weergaven en de Achterhoek als Pilotregio Elke Regio Telt met 10.500 weergave.

Onverwachte hoek

2024 is het vierde jaar dat Onverwachte Hoek loopt. Dit jaar staat in het teken van marketing automation waarin we ervoor zorgen dat de content die we creëren en delen met de doelgroep afgestemd is op de behoefte en op maat gemaakt. Dit betekent dat iedereen andere content te zien krijgt op basis van baan voorkeur voor werk (sector), opleidingsniveau, woningvoorkeur etc. Dit houdt in dat we aanzienlijk meer content creëren om ervoor te zorgen dat we ook meer conversie kunnen zien het aankomende jaar.

In de samenwerking met De Graafschap hebben we 6 events georganiseerd voor onze partners waar gemiddeld 25 leden bij elk event aanwezig waren. Zij kwamen uit verschillende lagen van de organisaties en we hebben ze geïnformeerd over AI, HR en employer branding in combinatie met projecten vanuit de verschillende Thematafels. Op 10 april organiseerden we het Onverwacht Diner in samenwerking met de Rabobank waarbij RaboResearch dialoogsessies heeft begeleid. Er zijn mooie nieuwe samenwerkingen

ontstaan tussen de verschillende partners.

Voor seizoen 2024-2025 is Onverwachte Hoek ook te zien zijn op het shirt van De Graafschap Vrouwen, we gaan voor gelijkspel tussen de mannen en vrouwen.

In juli hebben we met Onverwachte Hoek op de Zwarte Cross gestaan, hier hebben we Onverwachte Hoek goed op de kaart kunnen zetten zowel op het festival als op de socials. Met het Rad van Onverwachte Hoek werden vragen gesteld aan bezoekers en kwamen er mooie gesprekken op gang. Ook maakten de bezoekers kans op een kijkje achter de schermen bij de Zwarte Cross.

Verder prijkt Onverwachte Hoek in seizoen 2024/2025 op het shirt van Orion Stars. De volleyballers van Orion Stars strijden op nationaal en internationaal niveau.

Ruimtelijke opgaven

Ruimtelijk Perspectief Achterhoek

Er is gewerkt aan het opstellen, bespreken en bijstellen van de Contourenschets RPA in het proces om te komen tot een Ruimtelijk Perspectief Achterhoek (RPA) voor de lange termijn. Daartoe zijn bestuurlijke en ambtelijk gesprekken gevoerd en bijeenkomsten gehouden. Er is besloten over de duiding, status en besluitvorming van het RPA. Het RPA is een product dat niet valt onder de Omgevingswet. De Achterhoek Raad en de gemeenteraden worden geïnformeerd en meegenomen in dit hele proces. Het ambtelijke Kernteam RPA (8 gemeenten, WRIJ en regio) bereidt het proces voor het RPA gezamenlijk voor en adviseert daarover, evenals over de provinciale ruimtelijke processen. En voedt daarmee de Stuurgroep RPA die maandelijks bij elkaar komt.

Ruimtelijk Arrangement en integrale gebiedsprogrammering

In vervolg op het regioarrangement zijn we betrokken bij het provinciale proces om te komen tot een ruimtelijk arrangement. Daartoe nemen we deel in het provinciale Coördinatieteam en leveren we regionale input. Deze processen worden in de Stuurgroep RPA besproken, die ook de rol van Integrerende tafel heeft. Het regioarrangement is een basis om verder uit te werken naar een integrale gebiedsprogrammering. Ook daaraan leveren we onze bijdrage.

Programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG)

In de eerste maanden is nog volop gewerkt aan VLGG en is een zienswijze op het Ontwerp Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) bij het ministerie van LNV ingediend.

Met het landelijk stopzetten van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) heeft er geen verdere uitwerking plaatsgevonden. Uiteraard worden de ontwikkelingen op de voet gevolgd.

SMART ECONOMY

Smart werken & Innovatie

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De Achterhoek ontwikkelt en implementeert de productie van de toekomst door technologische innovatie.	Een jaarlijkse groei van de arbeidsproductiviteit in de maakindustrie en agrosector, gemeten als toegevoegde waarde per medewerker per tijd.
De Achterhoek beschikt over inventief vakmanschap en de werknemers van de toekomst door sociale innovatie.	Er zijn 35 kennisdeel- en businessclusters extra gevormd.
Gezamenlijke innovatie en crossovers tussen sectoren worden bevorderd. Het netwerk buiten onze regio wordt verder ontwikkeld. De Achterhoek is hét open innovatiesysteem van Nederland.	Er zijn 40 start ups en 20 scale ups begeleid in het ecosysteem.
De Achterhoek draagt met haar innovatief vermogen bij aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.	150 unieke bedrijven hebben slim werken en innovatie doorgevoerd. Gemeten door deelname aan projecten.
De Achterhoek is dé stage- en afstudeerregio van Nederland.	40% van de deelnemende studenten aan SmartHub/Innovatiehubs komt van buiten de Achterhoek met 10% internationale achtergrond.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Door het vertrek van de programmaregisseur was er de eerste maanden geen programmaregisseur, wat tot enige vertraging heeft geleid in de uitvoering. In april is de nieuwe programmaregisseur gestart.

Productie van de toekomst door technologische innovatie

Artificial Intelligence was een belangrijk gespreksonderwerp. Er zijn diverse inspiratiesessies georganiseerd om kennis te maken met het onderwerp en om ervaringen te delen. Vanuit de thematafel is de behoefte uitgesproken om een strategie te ontwikkelen op AI. Onder leiding van Oost NL is deze strategie vormgeven en na de zomer met de thematafel gedeeld. De aanpak is ook gedeeld met de verbinders uit de sectoren gezondheidszorg, agro, bouw en onderwijs. Met deze verbinders is nagedacht over hoe het thema AI verder in de regio vorm kan krijgen binnen de verschillende sectoren. De ontwikkelingen binnen de sectoren zullen periodiek met elkaar gedeeld worden, informatie wordt uitgewisseld en geëxperimenteerd wordt met crossovers tussen de sectoren. In november wordt er vanuit de Achterhoek een AI-congres georganiseerd. Voor AI is het digitaliseren van processen en ontsluiten van data cruciaal. Binnen de maakindustrie wordt hier via leerkringen hard aan gewerkt. Hier ligt ook een verbinding met de springplank datagedreven Achterhoek in de Regio Deal. Inmiddels zijn er drie leerkringen op het gebied van AI. Er wordt gewerkt aan het toegankelijk maken van de opgedane kennis uit de leerkringen voor anderen.

Werknemers van de toekomst door sociale innovatie

Er is met name aandacht besteed, samen met de thematafel Onderwijs en Arbeidsmarkt aan de arbeidsmarkt positionering. Hiervoor is een strategische routekaart opgesteld.

Open innovatiesysteem en crossovers tussen sectoren

Het open innovatiesysteem wordt ingezet als middel om innovatievragen van ondernemers te koppelen aan initiatieven, kennisinstellingen of ander aanbod, met als doel hen te ondersteunen in de toekomstbestendigheid van hun bedrijf. Verbinders hebben een belangrijke rol in de verbinding tussen de ondernemers en het 'aanbod'. In de afgelopen periode is binnen dit open innovatiesysteem de focus gelegd op het bereiken van het breed mkb. Onder het breed mkb wordt het peloton binnen de maakindustrie en

koplopers binnen andere sectoren als de installatietechniek, de agro en de bouw bedoeld. In het kader van deze ambitie is de Achterhoek aangesloten bij het van het landelijke actieprogramma MKB-dienstverlening van het Ministerie van EZ. Doel is om de dienstverlening voor het brede mkb meer vraag gestuurd te maken. De Achterhoek is gevraagd om koploperregio te zijn in de uitvoering van hun ambitie én met elkaar te leren. Voor de zomer is het ontwikkelplan ingediend bij het Ministerie van EZ en dit plan is na de zomer goedgekeurd. Provincie Gelderland draagt ook bij door middel van cofinanciering vanuit de gebiedsopgavemiddelen.

Op het gebied van datagedreven werken, één van de springplanken uit de nieuwe Regio Deal, wordt in de komende periode gewerkt aan een onderzoek om een plan van aanpak op te stellen voor de springplank 'datagedreven werken'. Datagedreven werken is een overkoepeld thema voor meerdere thematafels.

Met innovatie maatschappelijke problemen oplossen

Het eind evenement van Start Up in Residence is geweest in juli en in het laatste kwartaal van 2024 vindt de evaluatie van het project Start Up in Residence plaats.

Dé stage en afstudeerregio

In de afgelopen periode is binnen de Stichting SmartHub gewerkt aan de verdere samenwerking tussen de drie SmartHub-initiatieven (young talent, development en incubator industrie). Doel is een efficiëntere bedrijfsvoering en een sterker merk SmartHub, voor de economische profilering van de Achterhoek. In juli en eind augustus is de doorontwikkeling van SmartHub besproken in de Achterhoek Board.

De drie initiatieven hebben behoefte aan een gezamenlijke backoffice (ivm kostenbesparing), een duidelijke stip aan de horizon (2026 e.v) en een meer gezamenlijke profilering van de Achterhoek op de arbeidsmarkt met bijvoorbeeld Onverwachte Hoek. De Board staat positief tegenover deze ontwikkeling en ziet tegelijkertijd de mogelijkheid om krachten te bundelen en meer uniformiteit in de profilering van de Achterhoek aan te brengen.

In de komende periode wordt gewerkt aan een plan van aanpak over de denkrichting van de positionering en profilering van de Achterhoek. 17 oktober wordt dit plan gedeeld met de Achterhoek Board en op basis hiervan, wordt het plan verder uitgewerkt en voorbereid voor besluitvorming eind 2024 in de Board.

Onderwijs & Arbeidsmarkt

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De tekorten op de arbeidsmarkt zijn teruggedrongen.	In 2030 is het tekort aan vraag naar arbeidskrachten in de krapte sectoren teruggedrongen hiervoor ontwikkelen we ten minste 4 projecten. De uitgaande arbeidspendel is met 10 % afgenomen
Talenten van de beroepsbevolking zijn benut door betere aansluiting vervolgoopleidingen op de vraag vanuit de arbeidsmarkt en door het verhogen van de flexibiliteit door een Leven Lang Ontwikkelen.	(Door)ontwikkeling van tenminste 4 activiteiten waarbij leerlingen t/m 14 jaar in aanraking komen met techniek/technologie en zorg. Ontwikkeling 2 projecten ter bevordering van hybride docentschap binnen de krapte. Er functioneert een netwerk van vrouwen in techniek. Om-, her- en bijscholing van 2.000 mensen naar of binnen kansrijke beroepen.
Een inclusieve arbeidsmarkt waarbij oog is voor de gehele beroepsbevolking en kansgelijkheid is toegenomen.	De arbeidsparticipatie is toegenomen naar 75%.
Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking is toegenomen gericht op het oplossen van het tekort aan juist gekwalificeerd arbeidskrachten.	20% van het tekort aan arbeidskrachten wordt van buiten de regio aangetrokken.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Arbeidsmarktpositionering

De werkgroep arbeidsmarktpositionering heeft op basis van de inventarisatie van de lopende initiatieven in de regio op het vlak van werven, binden en ontwikkelen geconcludeerd dat we moeten komen tot een meer strategische aanpak. Hiervoor is een onderzoek uitgevoerd en een strategische routekaart opgesteld. Tijdens het onderzoek werd duidelijk dat, om echt slagen te kunnen maken om de positionering te versterken, duidelijke keuzes gemaakt moeten worden. Deze uitkomst wordt samen met de ontwikkelingen rondom Onverwachte Hoek opgepakt, omdat dit direct verband met elkaar heeft.

Leven Lang Ontwikkelen

Onder het Gelrepact lopen/liepen de projecten: HR-Vouchers, Rode Loper en Leercultuur MKB. De opgedane kennis en ervaring is deels geborgd, deels vraagt het om verdere verkenning en projectvorming. Voor een vervolgstap richting Gelrepact 2.0, is aan twee voorstellen gewerkt; een bovenregionaal plan TINT (voorheen kenniscentrum inclusieve technologie) en de uitvraag voor het aanstellen van een kwartiermaker voor een programma en de implementatie van de routekaart LLO.

Het Grensland College heeft vorig kwartaal samen met leden van de Achterhoek Board verschillende bedrijven en organisaties bezocht om de naamsbekendheid en het aantal studenten te vergroten. De instroomcijfers voor het studiejaar '24-'25 laten een positieve ontwikkeling zien.

De "erkenning laag en ongeschoold personeel" is afgerond en vastgesteld aan de thematafel.

De routekaart Leven Lang Ontwikkelen is opgeleverd. Dit heeft input gegeven voor de Kwartiermaker (RWC).

De kwartiermaker om te komen tot een Regionaal Werk Centrum (RWC) ([kamerbrief hervorming arbeidsmarkt infrastructuur](#)), waar de regio ontschot samenwerkt op gebied van loopbaanvraagstukken, is halverwege zijn opdracht. In oktober zal de kwartiermaker zijn bevindingen opleveren in de vorm van een implementatieplan.

Het project Opijver een ESF subsidie toegekend gekregen. Daarmee kan het project voorlopig door. Lobby rondom structurele middelen voor scholingsfondsen samen met Twente, Zwolle en Noordwest Veluwe richting het Rijk is ingezet en heeft geleid tot positieve ontwikkelingen. Het Rijk heeft aangegeven samen te willen op trekken bij de gewenste systeemdoorbraak op het onderwerp "inkomensondersteuning bij de overstap van werk naar werk". Opijver en de landelijke beweging "de Buitenboordmotor" hebben samen met het Rijk hierin de eerste stappen gezet.

Regulier Opleiden

Binnen het project De Euregionale Doorlopende Leerlijn (EDL) is de scholenmakelaar goed op weg met de opdracht. Dit najaar zullen de eerste bijeenkomsten zijn.

De projecten die vanuit het Techniepact opgepakt zijn onder de lijn kiezen voor Techniek, zijn geborgd onder Sterk Techniek Onderwijs (STO). Vanuit de online tool TechTok voor het VMBO (techniek) wordt de doorontwikkeling om het beroepsbeeld van jongeren voor zorg en onderwijs positief te beïnvloeden verkend. Daarnaast verkennen we hoe we de overige scholieren (HAVO/VWO) kunnen bereiken. De groeifondsaanvraag van Platform Talent voor Technologie (Techkwadraat) staat open. De onderwijspartners verkennen hoe deze regeling kan landen in de Achterhoek. De onderwijsregio Achterhoek Veluwezoom is van start.

Femme Tech Achterhoek heeft subsidie gekregen en is van start gegaan

Het verder verbinden van primair onderwijs (PO) en voortgezet onderwijs (VO) aan regionale werkgevers, door levensechte praktijkgerichte opdrachten aan de leerlingen voor te leggen wordt geïnvesteerd. Voor het VMBO vervult Profijt (regionaal samenwerkingsverband vanuit het onderwijs) hierin een belangrijke schakel waar nu structureel aandacht voor is.

Inclusieve Arbeidsmarkt

Het in 2022 vastgestelde uitvoeringsplan Inclusieve Arbeidsmarkt licht op schema.

Het project TINT (voorheen Kenniscentrum Inclusieve Technologie (KIT)) is voorbereid en kan van start. De

regionaal kwartiermaker onbenut arbeidspotentieel is samen met Fijnder en Laborijn begonnen aan het uitwerken van een aanvraag voor het project Onbenut arbeidspotentieel met daaronder de regionale doorlopende leerlijnen.

Het project Digivaardige Achterhoekers is beëindigd na fase 1 en afgelopen maanden is ingezet op een goede afronding om op termijn een nieuwe slag te kunnen maken

Op verzoek van de CdK aan de Board is er vanuit de thematafel gestart met het verkennen hoe een Pilot Vroege start Asielzoekers vorm kan krijgen. In deze pilot wordt verkend wat er nodig is om asielzoekers zo vroeg als mogelijk aan werkgevers te koppelen zodat men aan het werk kan. Deze aanpak bevordert de integratie en zelfredzaamheid van asielzoekers. Tevens is het wellicht op termijn een antwoord op het terugdringen van de arbeidsmarktkrapte. Medio mei is er een kwartiermaker vanuit SZW samen met de regionale partijen van start gegaan om deze verkenning uit te voeren. Half oktober zal er een plan van aanpak opgeleverd worden.

Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking

Het Gelrepact gaat als Gelrepact 2.0 verder, vanuit de Achterhoek participeren we ook deze periode actief aan het samenwerken en delen van kennis bovenregionaal. We starten met het aanvragen van twee subsidies (zie onderdeel LLO). Daarnaast wordt gekeken of het Groene Digitale Banenplan onder het Gelrepact kan landen.

Samen met de HAN, Saxion en Radboud Universiteit is gekeken we hoe de Achterhoek kan aansluiten bij de groeifondsen aanvragen die deze instellingen doen. Dit heeft tot op heden nog niet geleid tot een positief resultaat.

Samen met de Liemerse Ambassade pakken we de grensoverschrijdende arbeidsvraagstukken op om te komen tot concrete projecten. Dit is nog in ontwikkeling, door het wegvallen van het Techniepact ligt de verkenning vooral op het samen aansluiten bij de ontwikkelingen van het landelijke plan "Aanvalsplan Techniek". Er is samen met een aantal thematafels een bezoek gebracht aan Techland in Münster om te verkennen hoe een eventuele samenwerking grensoverschrijdend vorm kan krijgen.

Mobiliteit en Bereikbaarheid

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De CO2 uitstoot van het verkeer en vervoer is verminderd.	Een daling van 60% van de CO2-uitstoot (t.o.v. 1990) veroorzaakt door verkeer en vervoer in de Achterhoek. Een groei van het aantal laadpalen en toewerken naar een dekkend netwerk conform de prognoses van ElaadNL. Een groei van het aantal duurzame modaliteiten in de Achterhoek.
De infrastructuur is robuust en toegankelijk waardoor de bereikbaarheid van en in de Achterhoek is toegenomen.	Een verlaging van de gemiddelde filedruk / doorstroming van de A12, A18 en N18. Een hogere klanttevredenheid van het openbaar vervoer in de Achterhoek.
Door de inzet van digitalisering en deelcultuur zijn er slimme vervoersvoorzieningen.	Een groei van het aantal duurzame deelmodaliteiten en het toewerken naar een dekkend netwerk. Een groei van het aantal (actieve) gebruikers deelvervoer en gebruikers van de GAON-app.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Betrouwbaar vervoer

Om te komen tot een goed samenhangend integrale gebiedsaanpak N18 hebben we de afgelopen periode aan een bureau de opdracht gegeven een gebiedsinvesteringsagenda op te stellen. De opdracht wordt momenteel uitgevoerd. Het resultaat wordt begin 2025 verwacht.

Voor de N18 zijn diverse lobbyactiviteiten verricht, waaronder het jaarlijkse lentefestival en werkbezoeken in de regio.

We blijven aangesloten bij activiteiten in het A12 Slim Reizen netwerk. Onder meer door het opstellen van een visie voor de A12 alliantie en het stimuleren van duurzaam reizen door het adviseren van en in contact brengen van gemeenten, ondernemers en organisaties met stakeholders.

We hebben de doorkoppeling van de treinverbinding Winterswijk-Zutphen-Apeldoorn in onze visie op het OV-netwerk opgenomen. Deze visie is samen met onze input op de OV-concessie aan de provincie gestuurd. De provincie heeft aangegeven de doorkoppeling als mogelijke ontwikkelopgave in de concessie meegegeven. We hebben verder meegegeven om de lijnvoering HOV-buslijnen Doetinchem-Enschede (74) en Winterswijk-Enschede (73) versneld op te pakken.

We zijn gestart met het opstellen van een Plan van Aanpak voor Publieke Mobiliteit (PvA). Dit betreft een gedetailleerde uitwerking van de springplank Publieke Mobiliteit uit de Regio Deal voor de komende vier jaar. Daarnaast is het bedoeld als toekomstblik op publieke mobiliteit, ook na de Regio Deal. Het PvA wordt samen met de provincie Gelderland en het Ministerie I&W geschreven.

Onderdelen binnen dit PvA zijn o.a. de fysieke infrastructuur (fietsverbindingen en mobiliteitshubs), de hoofdinfrastructuur van het OV waar o.a. de doorkoppeling van de treinverbinding Winterswijk-Zutphen-Apeldoorn toe behoort, de Governance, deelmodaliteiten en de digitale infrastructuur.

Ook zijn we goed aangesloten bij de landelijke kopgroep Publieke Mobiliteit, waar we samen met de provincies, diverse regio's en het Rijk de verschillende publieke mobiliteitsaanpakken met elkaar bespreken en van elkaar leren.

We hebben drie verkenningen naar "Snelle Fietsverbindingen" uitgevoerd. Het betreft hier de verbindingen: 1.) Emmerich-Doetinchem-Zevenaar, 2.) Doetinchem-Varssveld-Lichtenvoorde-Groenlo en 3.) Lieveelde-Lichtenvoorde-Aalten-Bocholt. De rapporten van de verkenningen zijn ambtelijk besproken en worden eind dit jaar in een eindconcept aan de TT M&B voorgelegd. Voor de grensoverschrijdende verbindingen worden ook interregionale bestuurlijke sessies georganiseerd om het rapport vast te stellen en concrete vervolgstappen te adresseren.

De fietsverbinding Doetinchem-Doesburg-Dieren is al in een eerder stadium verkend.

De eerste Achterhoekse mobiliteitshub is in Lichtenvoorde geopend. Deze hub is een voorbeeld voor alle toekomstige hubs die we willen realiseren in de Achterhoek. Na de zomer gaan we aan de slag met het uitwerken van andere mobiliteitshubs in de regio.

In 2027 wordt de RegioExpres als uurdienst gerealiseerd. Ons streven is nog altijd om hier een halfuur dienst van te maken. Wij blijven de maatregelen die hiervoor nodig zijn met de betrokken partners bespreken en haken aan op mogelijkheden die zich hiervoor aandienen.

Duurzaam vervoer

De regionale laadvisie is herijkt en vastgesteld door de TT M&B. Daarnaast zijn activiteiten uitgevoerd bij verschillende bedrijventerreinen in de regio om met praktische oplossingen voor de netcongestie te komen. Deze praktische oplossingen worden in de werkgroep Duurzame Mobiliteit met ondernemers, regio, gemeenten en provincie Gelderland besproken en gecoördineerd.

Slim vervoer

De mobiliteitsmakelaars hebben meerdere nieuwe actieplannen opgesteld met bedrijven om woon-werk verkeer te verduurzamen en om de vitaliteit van werknemers te verbeteren. Ook hebben zij hun activiteiten bij A12 Slim Reizen, met als doel om de filedruk op de A12 te verminderen, voortgezet. In deze samenwerking stemmen zij hun bevindingen en plannen van aanpak af met de mobiliteitsmakelaars uit de andere regio's en organiseren gezamenlijk webinars en fietsstimuleringsacties om duurzaam reizen te stimuleren. Zo zijn er onder andere voorbereidingen getroffen voor nieuwe fietsstimuleringsactie in de regio, voor eind dit jaar.

Ook is ingezet op het uitbreiden van de deelmodaliteiten en zijn gesprekken met organisaties, coöperaties en gemeenten gevoerd om aan te sluiten bij het Gaon-platform, ook als zakelijke klant. Dit laatste betekent dat met een eigen geëxploiteerde auto aangesloten kan worden op het Gaon-platform (waaronder de app en het achterliggende systeem). Dit zorgt voor gebruiksgemak bij de klant en een lagere drempel om de auto ook beschikbaar te stellen buiten kantoortijden en voor derden. De GAON-app en website hebben een update gekregen en is in een nieuwe versie bij de opening van de mobiliteitshubs in Lichtenvoorde live gegaan. Er is gestart met een onderzoek naar de behoeften van scholieren en studenten rondom (publieke)mobiliteit in de regio Achterhoek. Het doel is inzichtelijk te krijgen wat qua mobiliteit goed gaat, wat mist of wat anders kan. Er is een verkennend onderzoek gestart om de mogelijkheden voor Publieke Mobiliteit over de grens inzichtelijk te maken.

SMART LIVING

Wonen & Vastgoed

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De bestaande woningvoorraad is in 2030 meer toekomstbestendig (op duurzame wijze energiezuiniger gemaakt, deels afgekoppeld van gas en meer levensloopbestendig).	Het energielabel-niveau van de Achterhoekse woningvoorraad is verbeterd. Het aandeel toekomstbestendige woningen in de woningvoorraad is toegenomen.
Er zijn voldoende nieuwe (betaalbare) woningen verantwoord en adaptief met zo veel mogelijk circulaire bouwmethoden toegevoegd.	Er worden meer circulaire en biobased materialen toegepast in zowel nieuwbouw als verbouw. Er zijn meer betaalbare woningen gerealiseerd (sociale huur, midden-huur en goedkope koop).
In de periode 2023 – 2026 is een versnelling in de woningbouwproductie ingezet.	De regionale bouwproductie is toegenomen. Het bereiken van een krapte-indicator die past bij een gezonde woonmarkt. De zoektijd in de huurmarkt is afgenomen.
(Leegstaand) vastgoed is daar waar mogelijk getransformeerd naar wonen.	
Er zijn innovatieve en duurzame manieren van wonen en bouwen ontwikkeld en gerealiseerd.	

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

We werken aan de uitvoering van de Regionale Woonagenda die in 2023 is vastgesteld. Hierin zijn vier programmalijnen vastgesteld die aansluiten op de vijf bovengenoemde doelen en allen bestuurlijke trekkers hebben.

Vergroten woningvoorraad en versnellen woningbouwproductie

Vergeleken met andere regio's in Gelderland slagen we er tot nu toe als Achterhoek goed in om de afgesproken woningbouwaantallen in de Woondeal te bereiken. Van 2018 tot en met 2022 zijn er in de Achterhoek ruim 900 woningen per jaar gerealiseerd. In de huidige woondeal zijn afspraken gemaakt die ertoe leiden dat er per jaar gemiddeld bijna 1.000 woningen gerealiseerd worden. Het is opnieuw gelukt om voor de realisatie hiervan een aantal belangrijke subsidies binnen te halen. Vanuit de Woningbouwimpuls-regeling (WBI) komen er in de Achterhoek meer dan 1.000 nieuwe woningen in Oude IJsselstreek en Doetinchem. De provincie en Rijk hebben ons gevraagd hoeveel woningen wij van 2025 tot en met 2035 kunnen bouwen. We zullen eind 2024 de afspraken over deze nieuwe aantallen gereed hebben, zodat ze begin 2025 het besluitvormingsproces door kunnen. Op 11 april vond de eerste bijeenkomst plaats om samen op te trekken om onze woondoelen te realiseren. "Samen van Dromen naar Doen!" De sessie moet het begin zijn van een zelfsturend netwerk. Onder meer door flexwoningen te realiseren wordt de versnelling in gang gezet. Een mooi voorbeeld hiervan is het project van Pro Wonen en de gemeente Berkelland. Zij namen samen deel aan een praktijkleerkring over de realisatie van flexwoningen en hebben afgesproken om in Neede, Borculo en Ruurlo versneld 95 woningen te realiseren, voor eigen inwoners én statushouders. Er is gewerkt aan Toekomstbestendig Bouwen. **Naast betaalbaarheid en snelheid zet de regio ook in op kwaliteit en duurzame materialen.** Hierover zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd in samenwerking met het project Samen Biobased Bouwen en Cirkelregio de Achterhoek. Hierbij is het project "De Kwekerij" een regionaal en zelfs landelijk voorbeeldproject waarbij 'Het Nieuwe Normaal' door de gemeente Doetinchem en woningcorporatie Sité gebruikt is bij de aanbesteding van het nieuwbouwproject.

Met de initiatiefnemers van het project 'Loket Kleine Projecten' is een verkenning gedaan langs gemeenten om hun aanvraagprocedure voor met name de kleinere nieuwbouwplannen te bespreken en de behoefte te peilen voor een regionaal loket. Dit loket kan helpen om deze procedure te versnellen en gemeenten te ontlasten. In het volgende kwartaal zal hiervan de balans worden opgemaakt. Er is een bureau geselecteerd om een verkenning te doen naar een flexpool als mogelijke oplossing voor het capaciteitsprobleem. Zij hebben inmiddels een groot deel van de gemeenten en woningcorporaties gesproken. Het rapport wordt eind van dit jaar verwacht.

Investeren in kwaliteit bestaande woningvoorraad

Door Energieloket Achterhoek is de gehele Achterhoekse woningvoorraad bouwkundig in kaart gebracht in het online portaal en kan op basis hiervan gerichter persoonlijk advies aan de inwoner worden geboden. Ook is de dienstverlening rondom financiering van verduurzaming verder uitgebreid en breder opgenomen in het aanbod vanuit het Energieloket. We staan nu aan de vooravond van een flinke opschalingsslag, waarbij het One Stop Shop-concept wordt toegepast binnen de regionale aanpak in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma. Helaas zorgt de Flora- en Faunawetgeving voor vertraging. Na-isoleren is alleen vergunningvrij mogelijk als dat gebeurt via de landelijke aanpak voor Natuurvriendelijk Isoleren. Subsidieregelingen, wijkaanpakken, maar ook de doorontwikkeling en opschaling van de One Stop Shop worden belemmerd door deze onzekerheid en beperkte ruimte om woningen te verduurzamen. Pas volgend jaar wordt hierover meer duidelijkheid verwacht.

De Achterhoek, een plek voor iedereen

Er is een projectleider aangesteld voor het project Samen Betaalbaar Bouwen. Hij heeft een eerste inventarisatie gedaan en zijn bevindingen en plannen voor het vervolg gepresenteerd aan de thematafel. De thematafel heeft in beleid vastgelegd welke grenzen de regio hanteert voor betaalbare huur en koop. Er wordt nog gewerkt aan een uitwerking van de afspraken voor de zogenaamde sociale koop, woningen tot 250.000 euro.

Om de ambities te halen zijn onder andere aangepaste grondprijzen en parkeernormen nodig. Zorgen dat woningen ook betaalbaar blijven is een andere uitdaging. Hierover zijn afgelopen half jaar op meerdere momenten door ambtenaren van de gemeenten en woningcorporatie ideeën uitgewisseld. Er is een concepthandreiking gemaakt voor het bouwen van 'sociale koop'. Een plan van aanpak wordt nu opgesteld voor meer regie op de te huisvesten doelgroepen bij woningbouw op eigen grond en niet eigen grond. Vanuit gemeente Doetinchem is een projectleider aangesteld om te komen tot een regionale huisvestingsverordening. Deze wordt in nauw overleg met de Achterhoekse Woningcorporaties opgesteld. Het traject blijkt wat weerbarstiger dan verwacht zodat er nog geen uitspraak gedaan kan worden over de definitieve planning.

Voor de huisvesting van arbeidsmigranten is een convenant opgesteld en op 4 juli officieel ondertekend door zowel wethouders als vanuit werkgevers (VNO-NCW). Nu volgt de verdere uitwerking via het ambtelijk overleg in onze regio.

Er zijn weer diverse ambtelijke bijeenkomsten geweest om te komen tot een regionale visie op wonen en zorg. Hiervoor is inmiddels een externe projectleider aangesteld die met de projectgroep de klus zal afmaken. Op 9 december staat een bestuurlijk overleg hierover gepland voor de thematafels Wonen en Vastgoed en De Gezondste regio.

Wonen als integrale gebiedsopgave

Wonen moet worden gezien als een onderdeel van een brede maatschappelijk uitdaging. Vanuit Wonen wordt meegedacht bij onder meer de energietransitie en netcongestie. En ook volgen we nauwgezet de ontwikkelingen rondom watermanagement. In het traject Regionaal Perspectief Achterhoek is ook vanuit Wonen en Vastgoed de nodige input geleverd.

Circulaire economie & Energietransitie

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De Achterhoek ontwikkelt en implementeert oplossingen voor energiebesparing, duurzame opwekking en om zelfvoorzienend te worden.	Regionaal wordt 40% duurzame energie opgewekt, en uiterlijk in 2050 is de regio energieneutraal.
De agro foodsector is koploper in kringlooplandbouw door hoogwaardig benutten en gebruik van (bio)grondstoffen en biomassa en recycling van reststromen.	
Bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties transformeren hun (bedrijfs)processen en gaan efficiënter om met (primaire) grondstoffen.	Gebruik van primaire grondstoffen is t.o.v. 2010 met 50% verlaagd o.a. door toepassen van lokaal geproduceerde biograndstoffen in bouw & infra.
In de gebouwde omgeving en infrastructuur zijn (hernieuwbare) grondstoffen efficiënter benut, worden hergebruikt en de levensduur verlengd.	
Broeikasgasemissies CO2 en stikstof zijn gereduceerd en dragen door innovaties bij aan toename van de biodiversiteit.	Broeikasgasemissies door CO2 zijn teruggebracht met 60% (t.o.v. 1990) en emissies van stikstof en ammoniak zijn door kringlooplandbouw substantieel gedaald. De biodiversiteit is toegenomen.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Op weg naar een schone, duurzame regio

Op donderdag 29 februari vond in de DRU de Gelderse Circulaire Innovatie Top 20 plaats, die wij in samenwerking met VNO-NCW organiseerden. Tijdens het evenement presenteerden circulaire bedrijven uit de top 20 hun baanbrekende innovaties en zijn drie winnaars geselecteerd die door zijn gegaan naar de landelijke finale.

Met de thematafel is nagedacht over een strategie om initiatieven die bijdragen aan een Schone Duurzame regio van onderop te stimuleren. Ook in de Achterhoek is er een beweging van onderop, denk aan voorbeelden zoals De Slimste Weg, De Stadsboerin en energiecoöperaties. We willen die beweging van onderop meer benutten en het grote middenveld betrekken bij de circulaire- en energietransities. Als eerste thema is voedsel verkend met diverse partijen, waaronder vanuit onderwijs het schoolontbijt.

Het thema beschikbaarheid van voldoende schoon drinkwater is op de agenda gekomen. Wat voor energie geldt, geldt ook voor water: het begint met besparen en slimmer omgaan met het beschikbare water. We verkennen welke strategie te volgen als thematafel met de ambitie van een duurzaam schone regio. Project Heuvelstraat is een voorbeeld om lessen uit te halen met regionale partners.

Er is aandacht gevraagd voor het Schone Lucht Akkoord door provincie Gelderland en vanuit de gemeente Aalten, mede ondertekenaar, is wethouder Groters aangewezen om ons aangehaakt te houden op deze ontwikkeling. Het doel van het Schone Lucht Akkoord is om de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren.

Met gemeente Doetinchem als aanjager is een start gemaakt om voor (regionale) samenwerking in aanpak, beleid en werkend krijgen van de transitie naar een circulaire economie. Inmiddels heeft een eerste bijeenkomst plaatsgevonden met medewerkers van gemeenten, woningcorporaties en waterschap. Het doel: elkaar stimuleren, kennisdelen en samenwerken in het komen tot beleid en uitvoering van de circulaire economie.

Slim energiemanagement

De verschillende thematafels werken met de Achterhoek Board aan het in kaart brengen van kansen voor de verduurzaming van de energievoorziening voor onder andere landbouw, mobiliteit, industrie en woningbouw. Er lopen diverse activiteiten/projecten onder andere het ontwikkelen van (onderdelen voor) flexibele, slimme en lokale energiesystemen die minder afhankelijk zijn van het elektriciteitsnet en daarmee de effecten van netcongestie beperken. De focus is op de lokale aanpak, lokaal opgewekte energie lokaal benutten, waarbij een energiegemeenschap mogelijkheden biedt om verschillende stakeholders deel te laten nemen.

Tijdens de Achterhoek Raad op 25 maart jl. werd een presentatie gegeven over 'Energietransitie: maatwerk door netcongestie'. Het Duurzaam Ondernemerscentrum Achterhoek organiseerde op 28 maart een werkconferentie over Netcongestie met de nadruk op haalbare korte termijn oplossingen, voor de ontwikkeling en verduurzaming van ondernemingen.

Het Duurzaam Ondernemerscentrum Achterhoek (DOA) brengt samen met 8RHK ambassadeurs in kaart op welke bedrijventerreinen ondernemers het knelpunt van netcongestie het meeste voelen. Met dat overzicht wordt bepaald waar ondernemers het best geholpen kunnen worden om de impact van netcongestie te verminderen. Er is een Meldpunt Netcongestie ingericht voor ondernemers om aan te geven of ze al knelpunten ervaren of verwachten door bijvoorbeeld uitbreiding van de productie of elektrificatie van bedrijfsprocessen en vervoer.

Op provinciaal niveau vindt overleg tussen provincie, netbeheerders en RES-regio's plaats. De thematafel CE&E coördineert met inbreng van de andere relevante thematafels input en terugkoppeling aan/van de Energyboard ten behoeve van de regionale aanpak.

Transitie in landbouw mét de boeren

De belangrijkste mijlpaal in de samenwerking was de intentieverklaring die eind 2023 werd getekend door de Achterhoekse 'boeren'netwerken (VALA, VK Oost, St. Biomassa, De Innovatie Coöperatie). Deze periode is die samenwerking verder uitgewerkt onder meer tijdens een bestuurlijke kennismaking op 26 maart jl. Inmiddels hebben diverse bijeenkomsten plaatsgevonden en is een gezamenlijk plan opgesteld. Er is een programma uitgerold gericht op: versterken samenwerking, kennisprogramma's en de ontwikkeling wenkend perspectief en er zijn verschillende boerenexperimenten en innovatieprojecten gestart. In september wordt een petitie worden aangeboden aan de Tweede Kamercommissie landbouw voor continuering van ondersteuning aan experimenteergebieden. Een verbrede vervolgaanvraag voor een Fieldlab Oost met regio's Achterhoek en Twente en Boerderij van de Toekomst (WUR) is in ontwikkeling.

Wageningen Universiteit werkt met team van proefboerderij de Marke aan een ontwerptraject Boerderij van de Toekomst. Gezamenlijk met Achterhoekse en Twentse boeren wordt nagedacht waar toekomstige landbouw aan zou moeten voldoen. Resultaten uit dit proces worden gebruikt bij het ontwikkelen van regionaal wenkend perspectief.

In maart werd een bijeenkomst georganiseerd over 'Energie verdienen op het erf', door Stichting Biomassa i.s.m. o.a. Agem, LTO en de Gemeente Berkelland. Een concept voor opwek, gebruik en delen van duurzame energie wordt gepresenteerd. Bijna vijftig agrarische ondernemers bezochten deze bijeenkomst. Een aantal boeren onderzoeken hoe de aanpak kan bijdragen aan verduurzamen van hun bedrijfsvoering. Inmiddels heeft ook een bijeenkomst in de gemeente Bronckhorst plaats gevonden en volgen andere gemeenten.

Verder werden in maart de resultaten van het Markemodel besproken. Onder meer met Provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel, Friesland Campina en Rabobank. Eén van de conclusies is dat de boeren bovengemiddeld scoren op verschillende parameters. Vanuit het Markemodel werken we ook samen met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan een systematiek van Kritieke Prestatie Indicatoren voor de beoordeling van prestaties van kringlooplandbouw (KPI-k). Doel is om te komen tot een uniforme manier van (netwerk)sturing voor een toekomstbestendige landbouw.

Circulair en duurzaam bouwen versnellen

Met het project Samen Biobased Bouwen (SBB) is de nodige voortgang geboekt. Er zijn diverse, goed bezochte bijeenkomsten georganiseerd. Met de woningcorporaties Wonion, Sité, Plavei, ProWonen en De Woonplaats is tot een overeenkomst voor verschillende testprojecten voor biobased (na)isoleren gekomen. Het eerste testproject is het inblazen van stro in de daken van twee woningen. Als dit goed en gecertificeerd blijkt te kunnen staan er ruim 160 woningen met biobased isolatie op de planning voor 2024.

Wat eerst een innovatief idee was, is nu werkelijkheid: het vergaderpaviljoen dat geteeld is in de Achterhoek en gebouwd is geopend. Een brede samenwerking met verschillende partijen hebben de biobased vergaderplek bij Agro-innovatiecentrum De Marke ontwikkeld. De thematafel is rondgeleid en ervaringen zijn gedeeld over wat is geleerd over de nieuwe bouwketen, wat nodig is voor opschaling van biobased toepassingen en samenwerking tussen meerdere sectoren.

Er wordt met meerdere partijen gewerkt aan een plan van aanpak voor Toekomstbestendig Bouwen, voor met name gemeenten en woningcorporaties. De provincie Gelderland heeft een Gelders kader voor Toekomstbestendig Bouwen opgesteld dat door de twee betreffende thematafels is omarmd. We zien mogelijkheden om regionaal een impuls te geven aan verduurzaming in de woningbouw. Er wordt een brede consultatie gedaan dat kansen, uitdagingen en behoeften van betrokken partijen – zoals gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen – in kaart brengt. Daaruit wordt een programma opgezet om ervoor te zorgen dat we gericht aan de slag gaan en met concrete keuzes komen die passen bij de Achterhoek. Een conceptprogramma wordt in december verwacht.

Verder is er een maquette van Possible Landscapes over de Achterhoek opgeleverd en geplaatst in de Achterhoek. Dit is een visuele verbeelding die inzicht geeft in mogelijke landschappen 'possible landscapes' die kunnen ontstaan als we water niet langer zo snel mogelijk afvoeren. Dit is ontwikkeld in samenwerking met het rijksprogramma 'Mooi Nederland'. De maquette is ook getoond tijdens het Lentefestival en nu te zien bij Wonion.

Biodiversiteit

Er is gestart met het ontwikkelen van een regionaal plan van aanpak voor biodiversiteit. Verschillende partijen zijn al verbonden aan dit project. Andere partijen waaronder het waterschap sluiten daarbij aan. Er is subsidie vanuit de Gebiedsagenda beschikbaar. In de zomer van 2024 is een start gemaakt met het plan en in het najaar vinden verkennende gesprekken plaats met de belangrijkste partners. De inhoudelijke doelen worden opgesteld in een participatietraject, zodat dit gedragen wordt door alle betrokken partijen zoals agrariërs, landeigenaren en overheden.

Met de aanpak versterken we de biodiversiteit binnen de bebouwde kom en in het buitengebied, zowel op agrarische gronden als in de bermen, watergangen en andere stukken land die niet voor agrarische doeleinden worden gebruikt.

Gezondste Regio

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
Er is een betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorg-, gezondheids- en ondersteuningsdiensten van hoge kwaliteit waar professionals met plezier werken.	De ervaren kwaliteit van zorg is verbeterd. De totale kosten van zorg-, gezondheids- en ondersteuningsdiensten stijgen minder hard dan de huidige verwachting.
De Achterhoek is de gezondste regio van Nederland door preventie en zorginnovatie, dit in samenhang met wonen, werken, leren en meedoen.	De ervaren gezondheid van de Achterhoekers is toegenomen. Achterhoekers scoren beter op de verschillende dimensies van positieve gezondheid. Het ziekteverzuim ligt in de Achterhoek lager dan bij soortgelijke bedrijven of organisaties elders.
Achterhoekers zijn zelf (langer) verantwoordelijk voor hun gezondheid.	De veerkracht en weerbaarheid van Achterhoekers zijn toegenomen.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Voor de realisatie van de Achterhoek Visie 2030 en de gezamenlijke visie op zorg en gezondheid 'Samen langer gelukkig en gezond leven in de Achterhoek' werken we binnen de regio aan landelijke ontwikkelingen zoals het Integraal Zorgakkoord. Hierbij zetten we specifiek in op het versterken van de verbindingen tussen zorgorganisaties en gemeenten, om te werken aan de verschuiving van behandelen naar voorkomen van ziekten. Naast de gezamenlijke visie is er nu sprake van een gezamenlijke uitvoeringskader (het Regioplan De Gezondste Regio).

Uitvoering Regioplan De Gezondste Regio

Waar in de begroting voor 2024 werd gesproken over Achterhoek Gezond, werken we nu aan de uitwerking van het Integraal Zorgakkoord. We zijn bezig met de doorontwikkeling van de samenwerkingsstructuur. Dat betekent dat de regiegroep voor de uitvoering van het Regioplan is opgestart en verder wordt gefaciliteerd. Hiervoor hebben we in de zomer een voorbereidingssubsidie toegekend gekregen die we benutten voor een grotere subsidieaanvraag met als doel het werken aan een toekomstbestendige regionale samenwerkingsstructuur rondom het IZA. Daarnaast zijn er uitvoeringscoalities gestart rondom de vier thema's: gezond leven en preventie, mentaal gezond, veerkrachtig ouder worden en prettig werken in zorg en welzijn. Op maandag 1 juli was de kick off regioplan 'De Gezondste Regio Achterhoek' waarin inwoners en zorgprofessionals uit de Achterhoek samen met de regiegroep in gesprek zijn gegaan over uitdagingen, veranderingen en kansen die bijdragen aan gezonde Achterhoekers.

Zorginnovatie en Preventie

Twee andere pijlers uit de Achterhoek Visie 2030 zijn preventie en zorginnovatie. Als het gaat om preventie, wordt er verbinding gemaakt met de GALA-plannen (Gezond en Actief Leven Akkoord) van gemeenten en de ambities van de thematafel. Als het gaat om het versterken van eigen regie dan maakt dat onderdeel uit van veel (transformatie)plannen die momenteel ingediend zijn voor de snelle toets of in voorbereiding zijn in lijn met Integraal Zorgakkoord. Ook zijn er sinds de zomer een aantal projecten in voorbereiding voor een Regio Deal aanvraag die gaan over het gezond en vitaal houden van (lokale) gemeenschappen.

Voor het project Fit Veur Altied wordt onderzocht hoe het ontstane ecosysteem ook voor de toekomst bestendig en benut kan worden. Binnen de Gezondste Regio zijn partijen sinds eind 2023 samen aan de slag om de campagne Praat vandaag over Morgen regionaal en vanuit de samenwerking met gemeenten en zorgorganisaties een vervolg te geven. Dit heeft geresulteerd in het een regionaal project dat in mei van start is gegaan. Hierdoor is de Achterhoekbank op vele plekken in de regio te zien. Het project Digivaardige Achterhoekers is beëindigd na fase 1 en de afgelopen maanden is ingezet op een goede afronding om op termijn een nieuwe slag te kunnen maken.

PROJECTEN (doelenmatrix)

In de bijlage zijn doelenmatrixen per 1 september 2024 opgenomen voor projecten die op dit moment lopen en die in ontwikkeling zijn. De projecten zijn gekoppeld aan de doelen binnen de thematafel en de cross-overs met doelen van de andere thematafels zijn weergegeven. Vanaf 2023 zijn er andere doelen geformuleerd, voor de projecten die zijn gestart in 2023 of later hebben we een separate doelen matrix bijgevoegd.

BEDRIJFSVOERING EN RENTE (ONDERSTEUNING)

Financiën

Naast het voeren van de dagelijkse financiële administratie is een groot deel van de tijd besteed aan het opstellen van de jaarrekening 2023, de programmabegroting 2025 en de budgetrapportage januari tot en met april. De jaarrekening en de budgetrapportage zijn behandeld in de AB vergadering van 3 juli 2024 en de programmabegroting in de AB vergadering van 11 september 2024. Ook is in de verslagperiode gewerkt aan financiële rapportages voor diverse eigen projecten en zijn de financiële verantwoordingen 2023 voor de projecten van de Gebiedsopgave en Regiodeal opgesteld voor de Provincie en voor het Rijk. Er is een declaratie voor het project Leader samenwerking opgesteld die in oktober wordt ingediend en de declaratie van overheadkosten van Leader 2023 is in juni ingediend. Ook is er een subsidieaanvraag ingediend en inmiddels toegekend voor de beheerskosten voor de nieuwe Leaderperiode. In de verslagperiode is de interne controle uitgevoerd op basis van het controle- en uitvoeringsplan. Tenslotte is tijd gestopt in de financiële beoordeling en advisering van projecten.

2 Financiële toelichting

BUDGETRAPPORTAGE JANUARI T/M AUGUSTUS 2024
Financieel overzicht

	Omschrijving	werkelijk t/m aug			Saldo werkelijk t/m aug	budget t/m aug			3e wijziging begroting			verwachting (incl 3e wijziging)			Verwachting saldo inwoner- bijdrage
		uitgaven	inkomsten	mutatie		uitgaven	inkomsten	mutatie	uitgaven	inkomsten	mutatie	uitgaven	inkomsten	mutatie	
		t/m aug	t/m aug	reserve t/m aug		t/m aug	t/m aug	reserve t/m aug	uitgaven	inkomsten	reserve	t/m december	t/m december	reserve t/m december	
	SMART GOVERNANCE														
201	lobby en communicatie	336.821	381.869	0	45.048	381.869	381.869	0	0	0	0	566.803	572.803	0	6.000
202	achterhoek visie 2030 en monitoring	724.150	752.431	0	28.282	752.431	752.431	0	14.000	14.000	0	1.122.647	1.142.647	0	20.000
203	coördineren van subsidies en projecten	896.238	942.515	0	46.277	1.462.803	1.152.804	-310.000	-319.000	-407.000	-88.000	1.875.205	1.303.205	-553.000	-19.000
204	adviesing bestuur, Board en Raad	329.380	331.181	0	1.801	331.181	331.181	0	0	0	0	488.771	496.771	0	8.000
205	uitgaven en inkomsten Investeringsfonds	193.520	322.000	0	128.480	233.333	88.667	-144.667	190.000	0	-190.000	540.000	133.000	-407.000	0
101	onvoorzien	0	5.333	0	5.333	5.333	562.667	557.333	90.000	90.000	0	98.000	934.000	836.000	0
	<i>Sub-totaal</i>	<i>2.480.109</i>	<i>2.735.329</i>	<i>0</i>	<i>255.221</i>	<i>3.166.951</i>	<i>3.269.618</i>	<i>102.667</i>	<i>-25.000</i>	<i>-303.000</i>	<i>-278.000</i>	<i>4.691.426</i>	<i>4.582.426</i>	<i>-124.000</i>	<i>15.000</i>
	BEDRIJFSVOERING EN RENTE														
801	ondersteuning	210.612	203.340	0	-7.272	246.673	246.673	0	0	0	0	370.010	370.010	0	0
802	huisvesting	35.364	36.123	0	759	36.123	32.790	-3.333	0	0	0	54.185	49.185	-5.000	0
803	kapitaallasten	1.090	175.291	0	174.201	249.333	249.333	0	260.000	260.000	0	634.000	654.000	0	20.000
	<i>Sub-totaal</i>	<i>247.067</i>	<i>414.754</i>	<i>0</i>	<i>167.687</i>	<i>532.130</i>	<i>528.797</i>	<i>-3.333</i>	<i>260.000</i>	<i>260.000</i>	<i>0</i>	<i>1.058.195</i>	<i>1.073.195</i>	<i>-5.000</i>	<i>20.000</i>
	TOTAAL	2.727.176	3.150.084	0	422.908	3.699.081	3.798.414	99.333	235.000	-43.000	-278.000	5.749.621	5.655.621	-129.000	35.000

saldo: (-) = tekort, (+) = overschot

Nadere toelichting afwijkingen budgetrapportage januari t/m augustus 2024

Toelichting begrotingswijziging

Programma 1: Smart Governance		
<i>budget</i>	<i>toelichting</i>	<i>bedrag dekking</i>
Inhuur derden en loonkosten	Er is sprake van een verschuiving van loonkosten naar inhuur derden in verband met vacature-invulling op inhuurbasis.	76.000 budgettaire neutrale verschuiving
Onvoorzien	Er is sprake van onvoorziene kosten als gevolg van een ontslagtraject en er is een eenmalige bijdrage gevraagd voor Koningsdag 2025 (deels uit rente en deels uit project onverwachte hoek).	98.000 budget onvoorzien € 8.000, renteopbrengsten € 80.000 en vrijval overige budgetten € 10.000.
Inzet investeringsfonds in initiatieven	Er is in de verslagperiode één initiatief die een bijdrage ontvangt uit het investeringsfonds.	280.000 onttrekking investeringsfonds
Projecten	zie nadere specificatie hieronder. Het betreffen 1 nieuw project en 14 wijzigingen.	-319.000 extra project-gerelateerde inkomsten

Specificatie eigen projecten Regio Achterhoek		<i>budget wijziging 2024</i>
Project profilering smarthus	Het project is in 2022 ondergebracht in een stichting. Regio Achterhoek maakt kosten voor salarissen en ondersteuning. Deze worden doorberekend aan de stichting.	-6.000 inkomsten uit stichting Smarthus
Project Overheadkosten Leader 2016-2024	Betreft een meerjarig project met POP-gelden. Looptijd t/m 2024.	-82.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Overheadkosten Leader 2023-2027	Betreft een meerjarig project met POP-gelden. Looptijd vanaf 2024-2027. Het project is in de zomer van start gedaan.	-101.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Uitbouwen Ecosysteem Achterhoek	Betreft een meerjarig project. Looptijd 2022-2025.	-10.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project onverwachte hoek	Betreft een meerjarig project. Looptijd 2024-2026.	75.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Leader internationale samenwerking	Betreft een project met POP-gelden. Het project is gestart eind 2021 en liep nog door tot medio 2024.	-5.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Woondeal	Betreft een meerjarig project met geld van de provincie voor de totstandkoming en realisatie van de regionale woondeals.	-256.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Arbeidsmigranten	Betreft inhuur van een projectleider voor huisvesting arbeidsmigranten. Het project is inmiddels afgerond.	-26.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project snelle fietsverbinding	Dit project loopt nog door vanuit 2023.	28.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Mobiliteitsfonds	Dit project loopt nog door vanuit 2023.	-5.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project EDL	Dit is een meerjarig interreg project tot en met 2026. Het project is in de loop van 2023 gestart.	-8.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Regioplan Achterhoek (2023)	Middelen voor het opstellen van een Regioplan Achterhoek.	-12.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Regioplan Achterhoek (2024)	Middelen om een plan van aanpak te schrijven om de samenwerking tussen de partners van het Regioplan te verstevigen.	50.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project gebiedsgerichte goederencorridoruitwerking N18	Middelen om een corridoruitwerking N18 op te stellen en te komen tot een goed onderbouwde meerjarige gebiedsinvesteringsagenda.	40.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project ruimtelijk perspectief 23-24	Dit project is een vervolg op landelijk gebied, dit betreft een meerjarig project met een looptijd van april 2023 tot en met december 2024.	-1.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten

Programma 4: Bedrijfsvoering en rente		
<i>budget</i>	<i>toelichting</i>	<i>bedrag inzet</i>
Rentebaten	Vanwege het verdwijnen van de benchmark EONIA in 2022 is de basis voor de berekening van de daggeldrente voor het schatkistbankieren vervangen door €STR. Vanaf september 2022 is dit % positief en ontvangen we rente. Tevens zijn er rentebaten van uitstaande hypotheekrenten.	260.000 De totaal verwachte opbrengst is € 640.000. er wordt een positief renteresultaat van € 20.000 verwacht.

Toelichting jaarsaldo

Programma 1: Smart Governance		
<i>Kostenplaats</i>	<i>budget</i>	<i>bedrag</i>
allen	Opleidingskosten	20.000
20.3	Inkomsten derden	-19.000
20.4	Werkbudget grensoverschrijdende activiteiten	8.000
20.1	Strategische focus	6.000
	<i>sub-totaal</i>	15.000 positief
Programma 4: Bedrijfsvoering en rente		
<i>budget</i>	<i>toelichting</i>	<i>bedrag</i>
Renteresultaat	Het verwachte positieve renteresultaat voor 2024. Dit betreft deels rente schatkistbankieren en deels hypotheekrente.	20.000
	<i>sub-totaal</i>	20.000 positief
Totaal jaarsaldo		35.000 positief

Balans per 1 september 2024

<i>Activa</i>	<i>werkelijk 31 dec 2023</i>	<i>begroting 31 dec 2024</i>	<i>stand per 1 sept 2024</i>
Materiële vaste activa	0	0	0
Investerings	0	0	0
Financiële vaste activa	939.000	697.000	855.000
Personeelshypotheek	465.000	460.000	464.000
Projecten leader	474.000	237.000	391.000
Vlottende activa	18.448.000	21.549.000	16.467.000
Uiteenzettingen < 1 jaar	17.691.000	20.792.000	15.480.000
Liquide middelen	89.000	89.000	115.000
Overlopende activa	668.000	668.000	872.000
Totaal Activa	19.387.000	22.246.000	17.322.000

<i>passiva</i>	<i>werkelijk 31 dec 2023</i>	<i>begroting 31 dec 2024</i>	<i>stand per 1 sept 2024</i>
Eigen vermogen	6.808.000	6.762.000	7.207.000
Algemene reserve	392.000	392.000	392.000
Bestemmingsreserves	6.319.000	6.370.000	6.780.000
Gerealiseerd resultaat te bestemmen 2023	97.000	0	0
Verwacht resultaat 2024	0	0	35.000
Voorzieningen	5.000	0	0
Voorzieningen	5.000	0	0
Vlottende passiva	12.574.000	15.484.000	10.115.000
Vlottende schulden < 1 jaar	139.000	139.000	60.000
Overlopende passiva	12.435.000	15.345.000	10.055.000
Totaal Passiva	19.387.000	22.246.000	17.322.000

	<i>stand 1-1-2024</i>	<i>mutatie t/m aug</i>	<i>stand 1-9-2024</i>
<i>Specificatie bestemmingsreserves</i>			
Investeringsfonds	6.393.000	-473.000	5.920.000
Reserve toekomstbestendige organisatie	0	836.000	836.000
Onderhoud huisvesting	24.000	0	24.000
Totaal	6.417.000	363.000	6.780.000

Begrotingswijziging

LASTEN

3e wijziging 2024

Nummer			Omschrijving	Bedrag van de		
			Economische categorie	Nieuwe of verhoging van de bestaande raming	Verlaging van de bestaande raming	Nieuwe raming van het dienstjaar
Functie	Subf.	pr nr				
0.0	4809		Functie 10.1: Onvoorzien Onvoorzien	90.000		98.000
			Totaal functie	90.000	0	
1.1	4000		Functie 20.1: Lobby en communicatie Lonen en sociale lasten		15.000	346.343
3.4.3	4085		Inhuur derden	15.000		15.000
			Totaal functie	15.000	15.000	
1.1	4000		Functie 20.2: Achterhoek Visie 2030 en monitoring Lonen en sociale lasten	14.000	18.000	921.665
3.4.3	4085		Inhuur derden	18.000		24.000
			Totaal functie	32.000	18.000	
1.1	4000		Functie 20.3: Coördineren van subsidies en projecten Lonen en sociale lasten		1.000	197.552
6.2.3	5100		Interne verrekening	1.000		1.000
3.4.3	5099	100	Project profilering Smart hub		6.000	69.000
3.4.3	5099	102	Project Leader overheadkosten		82.000	60.000
3.4.3	5099	126	Project Leader overheadkosten Nieuw		101.000	64.000
3.4.3	5099	124	Project Ruimtelijk perspectief		1.000	293.000
3.4.3	5099	117	Project leader samenwerking		5.000	30.000
3.4.3	5099	118	Project uitbouw en ecosysteem Achterhoek		10.000	38.000
3.4.3	5099	119	Project Woondeal		256.000	178.000
3.4.3	5099	125	Project EDL		8.000	56.000
3.4.3	5099	121	Project Arbeidsmigranten		26.000	17.000
3.4.3	5099	113	Project onverwachte hoek	100.000	25.000	468.000
3.4.3	5099	122	Project Snelle Fietsverbinding	28.000		45.000
3.4.3	5099	123	Project Mobiliteitsfonds		5.000	5.000
3.4.3	5099	128	project regioplan Achterhoek (2023)		12.000	14.000
3.4.3	5099	129	project regioplan Achterhoek (2024)	50.000		50.000
3.4.3	5099	127	Project Verkenning Circulaire GWW aanpak			15.000
3.4.3	5099	130	Project gebiedsgerichte corridoruitwerking N18	40.000		40.000
			Totaal functie	218.000	537.000	
1.1	4000		Functie 20.4: Advisering bestuur, board, raad en thematafels Lonen en sociale lasten		45.000	258.967
3.4.3	4085		Inhuur derden	43.000		86.000
6.2.3	5100		Interne verrekening	2.000		2.000
			Totaal functie	45.000	45.000	
3.4.3	4840		Functie 20.5: Uitgaven / Inkomsten investeringsfonds Uitgaven investeringsfonds		90.000	260.000
3.4.3	4841		Uitgaven projecten investeringsfonds	280.000		280.000
			Totaal functie	280.000	90.000	
1.1	4000		Functie 80.1: Ondersteuning Lonen en sociale lasten		2.000	136.757
6.2.3	5100		Interne verrekening	2.000		2.000
			Totaal functie	2.000	2.000	
6.2.3	5100		Functie 80.3: Kapitaallasten interne verrekening (renteinkomsten)	260.000		619.000
			Totaal functie	260.000	0	
6.2.3	6004		Functie 100: Mutatie reserves bijdrage functie 100 investeringsfonds	400.000	122.000	1.093.000
			Totaal functie	400.000	122.000	

Nummer		pr nr	Omschrijving Economische categorie	Bedrag van de		
				Nieuwe of verhoging van de bestaande raming	Verlaging van de bestaande raming	Nieuwe raming van het dienstjaar
Functie	Subf.					
3.4	9000		Functie 10.1: Onvoorzien			
			Overige bijzondere baten	5.000	180.000	661.000
6.2.3	8100		Interne verrekening	265.000		265.000
			Totaal functie	270.000	180.000	
			Functie 20.1: Lobby en communicatie			
			Totaal functie	0	0	
3.4	8501		Functie 20.2: Achterhoek Visie 2030 en monitoring			
			Opbrengsten werkzaamheden derden	14.000		14.000
			Totaal functie	14.000	0	
			Functie 20.3: Coördineren van subsidies en projecten			
3.4	8099	100	Project profilering Smart hub		6.000	69.000
3.4	8099	102	Project Leader overheadkosten		82.000	60.000
3.4	8099	126	Project Leader overheadkosten Nieuw		101.000	64.000
3.4	8099	124	Project Ruimtelijk perspectief		1.000	293.000
3.4	8099	117	Project leader samenwerking		5.000	30.000
3.4	8099	118	Project uitbouw en ecosysteem Achterhoek		5.000	19.000
3.4	8099	119	Project Woondeal		256.000	178.000
3.4	8099	125	Project EDL		6.000	39.000
3.4	8099	121	Project Arbeidsmigranten		26.000	17.000
3.4	8099	113	Project onverwachte hoek			0
3.4	8099	122	Project Snelle Fietsverbinding	28.000		45.000
3.4	8099	123	Project Mobiliteitsfonds		5.000	5.000
3.4	8099	128	project regioplan Achterhoek (2023)		12.000	14.000
3.4	8099	129	project regioplan Achterhoek (2024)	50.000		50.000
3.4	8099	127	Project Verkenning Circulaire GWW aanpak			15.000
3.4	8099	130	Project gebiedsgerichte corridoruitwerking N18	20.000		20.000
6.2.3	6104		functie 100: investeringsfonds	120.000	32.000	553.000
			Totaal functie	218.000	537.000	
			Functie 20.4: Advisering bestuur, board, raad en thematafels			0
			Totaal functie	0	0	
6.2.3	6104		Functie 20.5: Uitgaven / Inkomsten investeringsfonds			
			Verrekening met functie 100: investeringsfonds	280.000	90.000	540.000
			Totaal functie	280.000	90.000	
6.2.3	8100		Functie 80.1: Ondersteuning			
			interne verrekening			65.000
6.2.3	6103		Bijdrage 100			0
			Totaal functie	0	0	
2.1	9351		Functie 80.3: Kapitaallasten			
			rentebaten SKB	260.000		619.000
			Totaal functie	260.000	0	
6.0	6604		Functie 100: Mutatie reserves			
			Beschikking over investeringsfonds	400.000	122.000	1.093.000
			Totaal functie	400.000	122.000	

Doelenmatrix

Doelenmatrix projecten vanaf 2023

[illegible]

Doelenmatrix projecten tot en met 2022

Doelenmatrix thematafels Regio Achterhoek			3a - In de Achterhoek is vervoer energieneutraal in 2030												5a - De Achterhoek is energieneutraal											
1a - De Achterhoek is hét open innovatiesysteem			3b - De hoofd-, regionale en lokale infrastructuur is op orde												5b - De Achterhoek is koploper gebleven in kringlooplandbouw											
1b - De inventieve vakman/vakvrouw van de			3c - Er zijn slimme vervoersvoorzieningen (telefoon + internet)												5c - Bedrijventerreinen zijn efficiënt werkende ecosystemen en zijn zelfvoorzienend											
1c - Ontwikkelt en implementeert de productie van			4a - De woningvoorraad beweegt mee												5d - In de Achterhoek wordt circulair omgegaan met vastgoed en infrastructuur											
1d - De Achterhoek is dé stage- en afstudeerregio			4b - Duurzame en levensloopbestendige woningvoorraad												6a - De Achterhoek is de gezondste regio van Nederland door preventie en zorginnovatie											
2a - Talenten arbeidsmarkt benut (vervangings-			4c - Leegstaand vastgoed is getransformeerd of gesloopt												6b - Achterhoekers zijn zelf (langer) verantwoordelijk voor hun gezondheid											
2b - Er functioneert een inclusieve arbeidsmarkt			4d - Er zijn nieuwe en bijzondere manieren van wonen												6c - Er is een netwerk van gezondheids- en ondersteunende diensten beschikbaar											
2c - De grensoverschrijdende samenwerking is			4e - De leefbaarheid blijft op peil																							
			Smart Economy												Smart Living											
Project	Status	Smart werken en Innovatie				Onderwijs en Arbeidsmarkt			Mobiliteit en Bereikbaarheid			Wonen en Vastgoed					Circulaire Economie en Energietransitie					De gezondste regio				
		1A	1B	1C	1D	2A	2B	2C	3A	3B	3C	4A	4B	4C	4D	4E	5A	5B	5C	5D	6A	6B	6C			
Achterhoek Rookvrij	Gereed																									
Grensland College	In uitvoering							*																		
Incubator De Steek	Gereed	*																								
Achterhoek Onderneemt Duurzaam (MKB-aanpak)	Gereed																	*		*						
Ontwikkelen portefeuillestrategie 1e tranche	Gereed																*		*	*						
Circulair en toekomstbestendig ondernemerschap	Gereed																	*		*						
Kunstmestvrije Achterhoek	Gereed																									
Vruchtbare Kringloop (VKA)	In uitvoering																	*	*	*						
Innovatiecentrum de Marke	In uitvoering	*																*	*	*						
Groene leer kenniswerkplaats (GLKWP)	In uitvoering	*																*	*	*						
Cirkelregio Achterhoek	Gereed	*			*													*	*	*						
Zuiverende kas	Gereed	*																*	*	*						
Ruraal MAAS Concept (procesbegeleider)	Gereed	*							*									*	*	*						
Uitbouwen open innovatiesysteem - crossovers	Gereed	*																*	*	*						
SmartHub Development	In uitvoering	*	*		*		*	*										*	*	*						
Sleutel tot een energieneutrale woning	Gereed																*	*	*	*						
Leefsamen Achterhoek	Gereed																	*	*	*						
Zonvarken	Gereed																	*	*	*						
Biogas en waterstof in Bronckhorst	Gereed																*	*	*	*						
Duurzame Eiwitproductie Achterhoek	Gereed	*														*	*	*	*	*						
Biobased Kennisontwikkelcentrum Innovatie	Gereed	*															*	*	*	*						
Duurzame Onkruidbestrijding Ruwvoer (DOR)	Gereed	*	*		*												*	*	*	*						
Onderzoek naar Eco Accus Storage Packs als con	Gereed								*								*	*	*	*						
Energie Expertise Centrum Achterhoek (haalbaar	Gereed																	*	*	*						
Ontwikkeling concept halvering stikstofemissie	In uitvoering	*																*	*	*						
Samen biobased bouwen	In uitvoering													*	*			*	*	*						
Stimuleren energietransitie agrarisch Achterho	In uitvoering													*	*		*	*	*	*						
Sturen in het landelijk gebied	Gereed																*	*	*	*						
Achterhoek Monitor	Gereed																	*	*	*						
Kosten organisatie en uitvoering Regio Deal 201	In uitvoering																	*	*	*						
Governance 2021 t/m 2023	Gereed																	*	*	*						
Onverwachte Hoek	Gereed							*									*	*	*	*						
De zachte landing	Gereed																*	*	*	*						
Achterhoek Monitor 2023 t/m 2025	In uitvoering															*	*	*	*	*						
Achterhoek Gezond Gemeenten	Gereed																	*	*	*	*					
Ondersteuning van ontwikkelplekken van Achtr	Gereed																	*	*	*	*					
Onderzoek tweede fase N18 - 2019	Gereed									*								*	*	*	*					
Doorontwikkeling ZOOF op maat	Gereed								*						*			*	*	*	*					
Opschaling Netmobiel 2020	Gereed								*						*		*	*	*	*						
Businessplan Achterhoek Deelvervoer Coöpera	Gereed								*	*					*			*	*	*	*					
Digitaliseringsopgave mobiliteitsdata Achterho	Gereed								*	*					*			*	*	*	*					
Werkgeversaanpak Achterhoek mobiliteitsmak	In uitvoering								*	*					*			*	*	*	*					
Projectbegeleiding Duurzame Mobiliteit	Gereed								*	*					*			*	*	*	*					
Rurale HUB bustation Lichtenvoorde	Gereed								*	*					*			*	*	*	*					
Opschaling Netmobiel 2021	Gereed								*	*					*			*	*	*	*					
Onderzoek Mobiliteitshubs Achterhoek	Gereed								*	*					*		*	*	*	*	*					
Technische Partner ADC en de Doorontwikkelin	Gereed	*							*	*					*		*	*	*	*	*					
Onderzoek ZOOF & ADC	Gereed								*	*					*		*	*	*	*	*					

Doelenmatrix thematafels Regio Achterhoek		Smart Economy									Smart Living												
		Smart werken en Innovatie			Onderwijs en Arbeidsmarkt			Mobiliteit en Bereikbaarheid			Wonen en Vastgoed				Circulaire Economie en Energietransitie					De gezondste regio			
Project	Status	1A	1B	1C	1D	2A	2B	2C	3A	3B	3C	4A	4B	4C	4D	4E	5A	5B	5C	5D	6A	6B	6C
Werkgeversaanpak : Mobiliteitsmakelaar 2022 - In uitvoering	In uitvoering				*					*	*	*									*		
Digitaliseringsopgave Mobiliteitsdata Achterhoek - In uitvoering	Gereed									*	*	*									*		
Procesbegeleiding Achterhoekse MaaS-aanpak - In uitvoering	Gereed					*				*	*	*											
Leven Lang Ontwikkelen - In uitvoering	Gereed																						
Klasse! in de Achterhoek - In uitvoering	Gereed																						
Toolbox Statushouders - In uitvoering	Ingetrokken						*																
Pilot zelfredzaamheids route (Z-route) - In uitvoering	Gereed																						
Move2Social Achterhoek - In uitvoering	Gereed																						
SmartHub Young Talent - In uitvoering	In uitvoering																						
Fit veur altied - In uitvoering	In uitvoering																				*		*
Routekaart onderwijs- arbeidsmarkt Achterhoek - In uitvoering	In uitvoering					*	*																
Service Punt Techniek Achterhoek/Liemers (SP1) - In uitvoering	In uitvoering					*	*																
Uitvoeringsplan Inclusieve arbeidsmarkt 2022 - In uitvoering	In uitvoering						*																
Projecten Steengoed Benutten - In uitvoering	In uitvoering													*									
Smart Business Center + - In uitvoering	Gereed	*																					
Nabierkrediet 2.0 - In uitvoering	Gereed	*																					
Fieldlab Digital Twin - In uitvoering	In uitvoering	*	*	*																			
Uitbouwen ecosysteem Achterhoek 2022-2024 - In uitvoering	In uitvoering	*																					
leergang Toekomstgericht Retailmanagement - In uitvoering	In uitvoering		*	*		*	*	*															
Additive Manufacturing Regio Achterhoek - In uitvoering	In uitvoering		*	*		*	*	*															
StartUp in Residence Achterhoek - In uitvoering	In uitvoering	*																					
Zon op erf - demonstratiefase - In uitvoering	Gereed													*			*						
Leergang toekomstgericht retailmanagement - In uitvoering	Gereed													*									
Transformatie kantoorruimte Keppelseweg Doe - In uitvoering	Gereed												*			*					*	*	*
Woon- en Vastgoedmonitor Achterhoek - In uitvoering	In uitvoering											*			*						*	*	*
Pilot betaalbaar tijdelijk wonen in kleine kern - In uitvoering	Gereed												*	*	*	*					*	*	*
Zorgeloos Samenwonen in de Kattenberg - In uitvoering	In uitvoering												*	*	*	*					*	*	*
Leefsamen Achterhoekse woningcorporaties - In uitvoering	Gereed	*	*	*								*	*	*	*	*					*	*	*
Leefsamen - Wonion - In uitvoering	Gereed	*	*	*								*	*	*	*	*					*	*	*
Leefsamen - de Woonplaats - In uitvoering	Ingetrokken	*	*	*	*	*						*	*	*	*	*					*	*	*
Leefsamen - ProWonen - In uitvoering	Ingetrokken	*	*	*								*	*	*	*	*					*	*	*
Leefsamen - Site - In uitvoering	Ingetrokken	*	*	*								*	*	*	*	*					*	*	*
Pilot Transformatievisie Oudestraat Neede 2030 - In uitvoering	In uitvoering												*	*	*	*							
Heuvelstraat Silvolde - deelproject Wonion - In uitvoering	In uitvoering												*	*	*	*	*						
Heuvelstraat Silvolde - deelproject Oude IJssels - In uitvoering	In uitvoering											*	*	*	*	*	*						
Uthuuskies - In uitvoering	Gereed													*		*							
Centrumvisie Dinxperlo - In uitvoering	In uitvoering												*	*	*	*							
Dorpshart Wehl - In uitvoering	In uitvoering												*	*	*	*							
Groenlo, een vitaal centrum voor onze inwoners - In uitvoering	In uitvoering	*										*	*	*	*	*					*	*	*
Heerlijk thuis in huis (Aalten) - In uitvoering	In uitvoering	*	*	*								*	*	*	*	*					*	*	*
Heerlijk thuis in huis (Berkelland) - In uitvoering	In uitvoering	*	*	*								*	*	*	*	*					*	*	*
Heerlijk thuis in huis (Oude IJsselstreek) - In uitvoering	In uitvoering	*	*	*								*	*	*	*	*	*				*	*	*
One Stop Shop Achterhoek - In uitvoering	In uitvoering	*										*	*	*	*	*	*						
Flexwonen in de Achterhoek - In uitvoering	In uitvoering	*	*	*								*	*	*	*	*					*	*	*
Gebied zoekt ondernemende bewoners - In uitvoering	In uitvoering		*									*	*	*	*	*					*	*	*
Hart van Winters - In uitvoering	In uitvoering											*	*	*	*	*							
Gebiedsontwikkeling Gendringen - In uitvoering	In uitvoering											*	*	*	*	*							
SmartHub Industry Incubator (SHII) - In uitvoering	Gereed	*												*		*							
Makelaar als woningmarktregisseur - In uitvoering	Ingetrokken												*	*	*	*							
Compactisering centrumgebied Hengelo - In uitvoering	In uitvoering												*	*	*	*					*	*	*
Digitaliseringsopgave Mobiliteitsdata Achterhoek - In uitvoering	Gereed									*	*	*	*	*	*	*		*					
Ondermijning in zicht - In uitvoering	Gereed												*	*	*	*		*					
Werken aan toekomstgerichte erven in de Achterhoek - In uitvoering	In uitvoering											*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Verkenning landelijk gebied - In uitvoering	Gereed				*			*				*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
GROS: Grensoverschrijdend ondernemen, werken in Achterhoek - In uitvoering	In uitvoering				*					*	*	*	*	*	*	*					*	*	*
Elektrische Deelvoertuigen Coöperatie Groenkrans - In uitvoering	In uitvoering									*	*	*	*	*	*	*					*	*	*
Elektrische Deelvoertuigen Coöperatie Zonnig Zin - In uitvoering	In uitvoering									*	*	*	*	*	*	*					*	*	*
Achterhoeks Fonds voor Talentontwikkeling - In uitvoering	In uitvoering											*	*	*	*	*					*	*	*
Digivaardige Achterhoeker - In uitvoering	Gereed																				*	*	*
Euregionale Doorlopende Leerlijn (EDL) - Scholengroep - In uitvoering	In uitvoering				*			*													*	*	*
MKB-deal - In uitvoering	Gereed	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*							
Invulling taken ADC door ZOOV 2022-2024 - In uitvoering	In uitvoering								*	*	*	*	*	*	*	*							
Regierol Duurzame Mobiliteit 2022-2024 - In uitvoering	Gereed								*	*	*	*	*	*	*	*							